

บรรณาธิการแถลง

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับที่ 2 ของปี พ.ศ. 2564 มีเรื่องน่าสนใจหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อจากเลือดประกอบด้วย บทบรรณาธิการ เรื่อง **การป้องกันการติดเชื้อในการใช้เลือดและส่วนประกอบของเลือด** โดย คุณณิภาพรณ ลีตระกูล หัวหน้างานธนาคารเลือด โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งให้แนวทางที่สมควรนำไปใช้เพื่อความปลอดภัยของผู้รับโลหิต สำหรับนิพนธ์ต้นฉบับมี 3 เรื่อง เรื่องแรก คือ เรื่อง **Importance of periodic review of protocols for transfusion transmitted infection sero-reactive blood donor notification- a study in a Tertiary Care Hospital in South India** โดย Dr. Soumee Banerjee จาก Department of Transfusion Medicine and Immunohaematology, St John's Medical College, Bangalore, India เป็นการศึกษาที่แสดงให้เห็นว่าการปรับปรุงวิธีการติดต่อผู้บริจาคโลหิตอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้บริจาคโลหิตที่ตรวจพบว่ามี การติดเชื้อ กลับมารับคำปรึกษาแนะนำมากขึ้น เป็นการเพิ่มความปลอดภัยให้แก่ผู้บริจาคโลหิตเอง เรื่องที่สอง คือ เรื่อง **Prevalence of transfusion-transmitted infections in donated blood at Thammasat University Hospital during 2017 to 2020** โดย คุณพิชชาภัทร์ นิมนุช จาก งานธนาคารเลือด โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ จากการวิเคราะห์ข้อมูลในช่วงเวลาดังกล่าวพบว่า การติดเชื้อต่างๆ ของผู้บริจาคโลหิตยังคงอย่างต่อเนื่อง ผลการศึกษาสามารถนำมาใช้สนับสนุนการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัดหาผู้บริจาคโลหิตเพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการติดเชื้อต่างๆ จากการได้รับเลือด และเรื่องที่สาม คือ เรื่อง **การประเมินความถูกต้องของน้ำยาตรวจหาเชื้อไวรัสตับอักเสบบี อี ในโลหิตบริจาคที่ตรวจด้วยวิธี NAT** โดย คุณนิลาวัลย์ แซกรัมย์ และคณะ จาก ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย เป็นการศึกษาสำรวจเพื่อประเมินน้ำยาลำหรับใช้ตรวจหาเชื้อไวรัสตับอักเสบบี อี ในโลหิต

บริจาค ซึ่งหากมีการใช้น้ำยาที่มีประสิทธิภาพดีสามารถป้องกันการติดเชื้อจากเลือด เป็นการเพิ่มความปลอดภัยให้แก่ผู้ป่วยมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้มีบทความพิเศษ เรื่อง **ชีววิทยาของไวรัสตับอักเสบบี: ทบทวนวรรณกรรม** โดย ดร. ดวงนภา อินทรสงเคราะห์ และคณะ จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย เป็นการรวบรวมข้อมูลต่างๆ ของไวรัสตับอักเสบบี และการติดเชื้อนี้จากเลือด ซึ่งยังเป็นปัญหาที่พบได้ทั่วโลกแม้จะมีความพยายามที่จะลดอัตราการติดเชื้อลงแล้วก็ตาม สำหรับย่อวารสาร คือ เรื่อง **ABO blood group and COVID-19: a review on behalf of the ISBT COVID-19 working group** โดย นพ. อภิสิทธิ์ ทองไทยสิน จาก ภาควิชาเวชศาสตร์ชั้นสูงตร คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการศึกษาที่พบว่า หมูโลหิต O มีโอกาสติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 น้อยกว่าหมูโลหิตอื่น ในขณะที่หมูโลหิต A มีความเสี่ยงที่จะติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และเกิดโรคที่รุนแรงกว่าหมูโลหิตอื่น ซึ่งเกิดจากการที่ anti-A และ anti-B ในหมูโลหิต O สามารถจับกับแอนติเจนบน envelope ของไวรัสและยับยั้งไวรัส ทำให้ไวรัสไม่สามารถไปทำให้เซลล์เป้าหมายติดเชื้อได้ คณะผู้จัดทำวารสารหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความหลากหลายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการติดเชื้อ เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการให้โลหิตแก่ผู้ป่วยของวารสารฉบับนี้ จะทำให้ผู้อ่านทุกท่านได้รับประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในงานที่รับผิดชอบได้ทั้งด้านผู้บริจาคโลหิตและผู้ป่วย หากท่านมีบทความหรือเรื่องที่น่าสนใจ ขอเชิญส่งบทความดังกล่าวมาได้ที่ e-mail: nbcjournal@gmail.com เพื่อเป็นประโยชน์ต่องานบริการโลหิตและผู้ป่วยต่อไป

ศศิธร เพชรจันทร์
บรรณาธิการ

บรรณาธิการแถลง

การประชุมวิชาการประจำปีของสมาคมโลหิตวิทยาแห่งประเทศไทยในรูปแบบของการประชุมวิชาการผ่านระบบสื่อสารทางไกล ระหว่างวันที่ 6-9 มิถุนายน 2564 ได้เสร็จสิ้นลงด้วยความเรียบร้อยและประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง ท่ามกลางสถานการณ์การระบาดของโควิด-19 ที่ยังคงรุนแรงอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามการเริ่มต้นฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ที่เริ่มปูพรมทั่วประเทศตั้งแต่วันที่ 7 มิถุนายนนี้ก็ทำให้ความหวังในการควบคุมการระบาดเริ่มมีมากขึ้น และหวังว่าภายในปลายปีนี้สถานการณ์จะคลี่คลายจนสามารถเริ่มผ่อนคลายมาตรการควบคุมโรคและกลับไปใช้ชีวิตปกติได้มากขึ้น

วารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการโลหิตฉบับนี้ เป็นฉบับที่ 2 ประจำปี 2564 ภายในประกอบด้วย บทบรรณาธิการเรื่อง **“การให้เลือดในผู้ป่วยธาลัสซีเมีย”** โดย พันเอก รุ่งศาสตร์จารย์ นพ. ชาญชัย ไตรวารี จากกองกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า พูดถึงการให้เลือดในผู้ป่วยธาลัสซีเมียทั้งกลุ่มเบต้า และแอลฟาธาลัสซีเมีย โดยเน้นความรู้ในเชิงปฏิบัติซึ่งผู้อ่านสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วยได้เป็นอย่างดี สำหรับบทพิเศษวิชาการ ได้รับความกรุณาจาก นพ. อนุศักดิ์ คักดีวิทย์ ร่วมกับ ศาสตราจารย์ นพ. สุรเดช หงส์อิง เขียนบทความเรื่อง **“โรคมะเร็งในเด็กและแนวทางการวินิจฉัย”** บททวนความรู้ทั้งด้านระบาดวิทยา อาการและอาการแสดงทางคลินิก รวมทั้งแนวทางการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อการวินิจฉัย เป็นประโยชน์ต่อเวชปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยมะเร็งเด็กอย่างยิ่ง

นิพนธ์ต้นฉบับสองเรื่องที่ดีพิมพ์ในฉบับนี้ได้แก่ **“ภาวะติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ในผู้ป่วยเด็กโรคธาลัสซีเมียที่รับเลือดประจำ”** โดย นพ. พงศ์ภักดิ์ พงศ์พิชชา และคณะ จากคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ทำการศึกษาผู้ป่วยเด็กโรคธาลัสซีเมียที่อาการรุนแรงและได้รับเลือดประจำ จำนวน 252 ราย ทุกรายได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบีตามเกณฑ์กระทรวงสาธารณสุข แต่ยังคงพบผู้ป่วยถึงร้อยละ 38.1 ซึ่งไม่มีภูมิคุ้มกันต้านต่อไวรัสตับอักเสบบี ผู้ป่วยส่วนใหญ่ตอบสนองดีต่อการให้วัคซีนกระตุ้น แต่ยังคงมีผู้ป่วยบางรายที่เริ่มรับเลือดก่อนปี 2551 ซึ่งมีการตรวจ individual NAT ของไวรัสตับอักเสบบีในผู้บริจาคเลือดเกิด seroconversion การศึกษาชิ้นนี้ชี้ให้เห็นความสำคัญของการให้วัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบี และการตรวจ individual NAT

ของไวรัสตับอักเสบบีในผู้บริจาคเลือดในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีในผู้ที่ได้รับเลือดเป็นประจำ นิพนธ์ต้นฉบับเรื่องที่สอง **“Decreased left ventricular ejection fraction in post treatment non Hodgkin’s lymphoma patients”** โดย พญ. สุดาวดี เอกวิทยาเวชานุรักษ์ จากโรงพยาบาลอุดรธานี เป็นการศึกษาในผู้ป่วยจำนวน 67 ราย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ป่วยหลังได้รับเคมีบำบัด CHOP based regimen มีความชุกของการเกิด cardiomyopathy ร้อยละ 22.3 และสัมพันธ์กับการได้รับ doxorubicin เกิน 350 mg/m²

รายงานผู้ป่วยในฉบับนี้มีสองเรื่องโดยเรื่องแรกเป็นรายงานผู้ป่วย **“โรคโลหิตจางในผู้ใหญ่ที่มีอาการเลือดออกง่ายผิดปกติ”** โดย นพ. นนทกร ยันตรระกุล และคณะ จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่องที่สอง เรื่อง **“Interferon as a Treatment for Erdheim-Chester Disease”** โดย นพ. ภิรมพงศ์ ลินสกลวัฒน์ และ อ.ดร.นพ. ชาตรี ชัยอดิศักดิ์โสภาก จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภาวะที่รายงานนี้พบได้น้อยและน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ส่วนย่อวารสารของฉบับนี้ นพ.ปณชัช ศิลป์สัมฤทธิ์ นำเสนอเรื่อง **“Safety and Efficacy of CTX001 in Patients with Transfusion-Dependent β -Thalassemia and Sickle Cell Disease: Early Results from the Climb THAL-111 and Climb SCD-121 Studies of Autologous CRISPR-CAS9-Modified CD34+ Hematopoietic Stem and Progenitor Cells”** ซึ่งตีพิมพ์ในวารสาร Blood ในปี 2020

วัคซีนโควิด-19 ที่ประเทศไทยกำลังระดมฉีดให้แก่ประชาชนขณะนี้ตัวหลักคือวัคซีนของ AstraZeneca ซึ่งมีรายงานการเกิดภาวะข้างเคียง Vaccine induced prothrombotic immune thrombocytopenia ดังนั้นโลหิตแพทย์จึงเป็นกำลังสำคัญในการวินิจฉัยและดูแลผู้ป่วยเหล่านั้น ขอให้ท่านสมาชิกทั้งหลายเตรียมพร้อมรับสถานการณ์และช่วยกันเพื่อผ่านพ้นวิกฤตการณ์ของชาติไปด้วยกัน “ประเทศไทยจะไม่แพ้”

กาญจนา จันทร์สูง
บรรณาธิการ